GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a esc de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunátória.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 21. Brasiovu 25/13 Martiu **1871.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 25 Martiu 1871.

Poft'a de a domni preste poporulu de rondu de o parte si iubirea libertatii si a perfectei egalitati de alta parte pórta intre sene resbelu politicu prin lupta continua parlamentaria mai in tóte statele europene afara de Elveti'a si Belgi'a, dela 1860, pentruca petutindinea se lupta inca de ani reactiunea a veni ér' la domnire esclusiva. Dela 20 Oct. 1860 reincepuse acésta lupta si in statulu austro-maghiaru cu incetulu si pe insielate, ér' acum prorupse in Franci'a in resbelu fapticu, care póte degenerá intr'unu resbelu civile mistuitoriu. Indata dupa demisiunea si departarea min. Gambetta dela regimu republicanii democrati se cutrierara, ca i amenintia reactiunea aristocratica cu perderea influintiei egalitarie. Dupace democrati'a Parisului mai vediù inca si deciderea adunarei nationale din Bordeaux, ca siedintiele ei se se stramute nu la Parisu, garanti'a libertatii egalitarie, ci la Versailles, apucara arma spre a opri reulu. — Inca la intrarea cea pro forma a prusianiloru (vr'o 40 mii) in Parisu redicasera parisianii baricade prin stratele si in giurulu caseloru, unde erau incortelati germanii. Abia esira prusianii si in suburbiele Parisului Montmatre, Belleville si St. Antoine se redicara de nou baricade si se constituira democratii alegundu-si unu comitetu centrale de a lupta in contra reactiunei, avendu si tunuri vr'o 56, ce le ascunsesera dinaintea germaniloru. In 18 prorupse lupta si versare de sange, pentruca trupele francese le luara o parte din tunuri si se arestara vr'o 400 insi. Insurgentii se rearuncara asupra trupeloru si reluara 15 tunuri. Gard'a nationale liberà la Belleville pe cei prinsi, ér' armat'a incepù dupa acésta a fraternisa cu gard'a nationale. Gen. Vinoy cu 40 mii se retrase la Versailles. Thiers prin o proclamatiune anuncia, ca va intrebuintiá sil'a armata spre a restabili ordinea; dà proclamu catra prefecti si primari, dechiarandu comitetulu centrale de rebelù si pe toti cei ce voru tiené cu densulu. Inversunarea crescù. Doi generali Leconte si Thomas cadiura in lupt'a acésta impuscati de insurgenti la Montmatre, acésta o adeveresce si diurnalulu oficiale dandu desmentire scomotului, ca Thiers si ai sei vreu una lovitura de statu. Democratii inse republicani, ma nici cei napoleonini nu mai credu apromisiuniloru aristocratii, de -si ar' pune sufletulu in palma, cum dice, dér' nu face poporulu romanu, ci insurgentii cuprinsera ospelulu orasiului proclamandu comunea. Comitetulu centrale emise apoi dóue proclamatiuni, prin cari respinge invinuirea, ca insurgentii ar' fi turburatorii ordinei si conchiama pe 22 Martiu la alegerile comunali, dechiarandu, ca suntu resoluti a considera preliminariale de pace. Invita inse pe departemente a se alatura la capitale, amnéstiasa criminalii politici si delicuentii si desfiintiaza tóte tribunalele martiali permanente ale armatei. Comitetulu centrale dice, ca elu, guberniulu, a tradatu Franci'a, de acea nu va odihni, pana candu lu va goni, candu apoi -si va depune mandatulu in manele poporului, ca se stabilésca adeverat'a republica democratica; dér' pana atunci ocupa ospelulu Hótel de Ville in numele poporului francesu.

Unu manifestu alu meriloru séu primariloru parisiani cu deputatii arata poporimei, ca s'au cointielesu cu comitetulu centrale asupra propuneriloru: alegerea tuturoru siefiloru gardei nationale si alegerea consiliului municipale prin cetatiani, si ca, déca adunarea nationale va primi aceste propuneri e sperare, ca se va restabili ordinea. Insurgentii inse din Montmatre mai pretendu: alegeri generali; disolvarea adunarei nationale presente, conchiamarea constituantei la Parisu, unde se se reintórne si regimulu; garantarea soldului gardei nationale pana la reapucarea lucrului. Nu mai e acésta o turburare locale, ci unu semnale republicanu, care se incinge preste tóta Franci'a. Tocma primimu depesiele:

Londonu 22 Martiu. „Times" repórta dela Parisu, ca Thiers intentionéza a isola Parisulu, poporimea respectabile e in contra insurectiunei. Gen. Vinoy organisaza aperarea Versailles-ului in contra atacarei eventuali din partea insurgentiloru." Alta:

Brucsel'a 22 Martiu. Faime din Parisu dicu, ca Tuilleriele, palatulu imperatului, a arsu. Placate rosie anuncia arestarea lui Thiers. Trupele din Lyon fraterniséza cu poporulu. Se pórta frica de multe parti, ca se va restaurá dinasti'a napoleonina. — In Marsili'a agitatiuni vehementi. Se incinge o anarchia. — Adunarea nationale in Versailles votà starea martiale asupra Parisului. Inversiunarea cresce.

Parisu 22 Martiu. Adunarea din Versailles tramise pe Glais-Bizoine la Parisu, cá se tracteze si se se invoiésca cu malcontentii. Totuodata adunarea nationale emise una proclamatiune, prin care se provóca cetatianii si poporulu, cá se i dè ajutoriu catu de poterósu pentru sustienerea ordinei. Gen. Chancy mergundu la Parisu fù prinsu de catra insurgenti. Rochefort fù morbosu fórte, acum inse reapuca la poteri. Multi parisiani fugu la Brucsel'a. In arondisemente se organisaza gard'a nationale spre aperare.

Comitetulu centrale cerù dela banc'a francesa si dela cass'a Rothschild 5 milióne franci, din cari i se si pusera sub dispositiune 1,500.000. Éca urmarile lupteloru de partite si de caste, dér' aristocrati'a nu se infióra de nemica, numai se-si ajunga tient'a, déca ar' calca totu pe corpuri mórte pana la scopulu luptei loru. —

Din Germani'a primimu telegram'a: Berlinu 23 Martiu: Militi'a (Landwehrmänner), care abia sosi in cerculu familieloru loru, a si primitu ér' ordine a se afla gata spre a se reintórce. — Ce va fi si acésta, dupa pace, pace cá vai de ea! —

Diet'a federale a Germaniei s'a deschisu prin cuventulu de tronu alu imper. Wilhelm, care dupa una telegrama accentuà acestе: „Spiritulu germanu, cultur'a, moralitatea, constitutiunea imperiale si institutiunile ostatice feresca pe unificat'a Germania de orce incercare de abusulu poterei sale. Germani'a respecta nedependintí'a tuturoru statelorù si popóreloru fia ele tari (Franci'a) fia debile (Danimarc'a). Germani'a va fi garant'a cea mai secura pentru pacea Europei." Imperatulu a avutu satisfactione decsebita, ca a scosu valóre votului Germaniei la pertractarile conferintieloru din Londonu, care aflara resultatu multiamitoriu. — Intre propusetiunile obvenitórie va fi si redactiunea constitutiunei imperiale, regularea si impartasirea statelorù singurite la spesele imperiului, determinarea despre impartirea desdaunarei de resbelu de catra Franci'a si mesurele privitórie la terîtoriele reocupate.

— Bismark a pusu acum la cale pela inceputulu lui Maiu una serbare de triumfu asupra Franciei, care se va tiené in Berlinu, si la care voru fi representate si poterile amice. Din Austro-Ungari'a, neprimindu acésta insarcinare c. Potocki, se va tramite cont. Károlyi, care fù internunciu in Berlinu; dér' déca se resuscita reintórcerea ostasiloru in Franci'a, nu se sci, déca va fi acea serbare de triumfu pleno titulo. —

Apropos cu cuprinsulu mesagiului de susu, cu tóte, ca Bismark se mai adresà cu una adresare confidentiale, memoriale si de recunosciintia catra Rusi'a, totusi acésta nu crede lui Bismark si nutresce neincredere pentru viitoriu, fiinduca diplomati'a rusésca incepe a se teme de perfidi'a politica: ca o va insiela diplomati'a lui Bismark, dupa cum fù tóta lumea insielata de prusiani. Una corespondintia din Posen in „Breslauer Ztg." scrie, ca inschimbarea nóueloru depesie intre Prusi'a si Rusi'a a produsu nóue iritatiuni. Polonii dicu, ca politic'a bismarkiana esploatéza amicitì'a spre a nimici in fine pe amiculu de eri. Asia facù cu Austri'a in 1864 in resbelulu danicu, ca-ce o esploatà cu batalia dela Sadov'a. In 1866 simpathisá intocma cu Napoleon alu III., imbiandui anecsarea Luxemburgului si a Belgiei, cá se lu nimicésca la Sedan si Wilhelmshöhe. Rusiei inca nu i va merge mai bine, ca-ce ei va multiami in fine cu nimicirea domnirei la marea baltica, pe care o are de multu in bursunariu. Rusi'a prevede acestu periclu si de acea se si arméza prin o nóua organisatiune ostatica. —

Amiciti'a si protectiunea prusésca facia cu Romani'a o descrie „Nordd. Allg. Ztg.", diurnalulu imperiale, candu dice: „ca scirea despre inchiarea preliminarieloru de pace nicairea n'a casiunatu o nedumerire si turbare atatu de mare, cá intre poporulu valachu alu Romaniei, citandu pe „Romanulu" cá organulu rosiloru si alu min. presiedinte, ca s'ar fi esprimatu cá in deliriu cu dusmani'a catra Germani'a si cu tonu sumintitu de simpathicu catra Franci'a, asia si tóte celelalte diurnale ale acestei natiuni consumate (verlottert), care prin tienut'a ei sub decursulu resbelului si au perdutu de multu tóte simpathiele in Germani'a (care nu le avea, de catu cu amiciti'a pentru a fi papatu)." Si totu se mira scriitoriulu, ca se facù acésta asia in contra asteptarei prusianiloru, mergundu mana in mana cu batujocurirea principelui. Asia si a perdutu Romani'a ceea ce n'a avutu nici odata: simpathi'a prusianiloru. — —

Fagarasiu. (Afaceri scolastice.) In districtulu Fagarasiului se va tiené in 28 Martiu adunarea trimestrala a senatului scolasticu secularisu, decretatu prin legea ungurésca art. 38 din 1868. Precum se prevedìuse din capulu loculu, adica indata dela infiintiarea acelui senatu séu consiliu scolastico, elu pana acuma nu avù mai nimicu de lucru, din causa, ca precum in acelu districtu de 82 mii suflete nu ecsiste si n'a ecsistatu nici odiniora vreo scóla infiintiata de statu, asia nu este nici scóla n e confesionale, care se fia fostu fundata séu de districtu séu de vreuna comuna; totu ce ecsiste pe terenulu invetiamentului, este confesionale. Scólele primarie vechi ale fostului regimentu I rom., pre catu au fostu acelea nemtiesci, au disparutu cu totulu. In siedinti'a din 29 Martiu 1870 unulu din membrii romani ai senatului scolasticu formulà propunerea in scrisu, pentru infiin-

tiarea unei scólei primarie districtuale (höhere Volksschule) asia precum este acéea prevediuta la §§-ii 59 pana la 66 din lege, adica una scóla, la care acei scolari, cari voru fi invetiatu cate 6 ani in scól'a elementaria definita in §§-ii 44—58 se mai invetie inca cate trei ani spre a-si castiga cunoscientie cerasi mai intense in cele trei limbe ale patriei, in aritmetica si geometria cu deprinderi practice, in fisica si istori'a naturale cu respectu la agricultura si la industria, in geografi'a si istori'a patriei si cea generale, in elementele agronomiei, in cunoscientie despre legile fundamentali ale patriei, in comptabilitatea simpla, in gimnastica cu aplicare la ecsercitiu militariu si in cantari.

Propunerea acéea se dede comisiunei de cinci cu insarcinare cá acéea se-si dé parerea asupra ei, séu dóra mai precum dicu latinii „ut aliquid fécisse videamur". Se pare adica, cá si cum insusi propunetoriulu nu ar' fi avutu altu-ceva de scopu, decatu numai cá se impintene pe asia numitii „confesionalisti" si pe comitetulu fondurilóru regimentului, I cá dóra isi voru intórce faci'a si catra acestu districtu. Destulu, ca acea propunere adormi in totulu. Intr'acéea se aude, ca unu membru maghiaru ar' fi datu unu contraproiectu, prin care combatendu pe celu atensu mai susu, cere infiintiarea de trei scóle agronomice anume in comunele Zernesci, Ohab'a si Voil'a.

Nu credemu, ca se va fi aflandu vreunu membru romanu alu senatului scolasticu, care se voiesce a se opune acestui proiectu venitu din partea ungurésca; avemu inse mare curiositate a cunósce ratiunile, cu care acelu membru maghiaru alu senatului scolasticu combate infiintiarea de scóle midiulocii si superióre pentru numitulu districtu. Preste acésta dorimu se vedemu cifr'a speseloru, in care crede cineva, ca va conserva trei scóle agronomice in districtulu Fagarasiului. Scól'a agronomica (simpla, nu cá cea dela Altenburg) infiintiata de curendu in Brasiovu si cea dela Bistriti'a, amendóue fórte medeste, ceru fiecare cate unu bugetu de patru mii de fiorini pe fiecare anu; asia déra trei scóle agronomice romanesci, cari costa la 12 mii fl. pe anu. Preste acésta comunele respective ar' trebui se dé gratis cateva jugere pentru economi'a de modelu, cum si ceva pentru asia numitulu fundus instructus.

Cu tóte acestea noi suntemu cu totu sufletulu pentru scóla agronomica romanésca, care se se fundeze chiaru in districtulu Fagarasiului. Éca la Clusiu-Monasturu fu intemeiata una ungurésca de catra statu; universitatea sasésca votá sume considerabili pentru una scóla agronomica nemtiésca mare, cum si subventiuni pentru susu atensele dóue scóle agronomice filiali dela Brasiovu si Bistriti'a. De aici inse nici decum nu urméza, ca in Fagarasiu se nu mai fia si alte scóle de dómne-ajuta, si inca totu romanesci. —

Sibiiu 23 Martiu. Dupa o desbatere generale infocata ce tienú dela 20—23 Martiu, in fine **proiectulu maioritatei** comisiunei confluesului cu 23 in contra la 20 voturi se primi singuru de base pentru desbaterea speciale. Dr. Lindner si Kein au fostu aprigi aparatori. —

Preparandi'a dela Naseudu si cea dela Dev'a.

Avui ocasiune a me convinge atatu din convorbiri private, catu si din diuariale nóstre nationali, ca opiniunea publicului romanu despre aceste dóue institute in unele privintie e neesacta, in altele cu totulu smintita. Si fiinduca din premise falso nu se potu nasce, decatu conclusiuni érasi falso, si frecari sterpe si neplacute, pentru acéea cá fostu profesoriu la un'a si cá profesoriu actuale la ceealalta, credu, ca asi lipsi de respectulu, ce lu datoresecu publicului romanu, intrelasandu si mai departe a impartesi in ambele privintie adeverulu puru si simplu.

Incatu pentru preparandi'a dela Naseudu, unii credu, ca acestu institutu nationale mai ecsiste inca (vedi articlulu dlui Iosifu Romanu despre autonomi'a bescrieei catolice, publicatu in „Fed."). Acéea afle incai acuma, ca preparandi'a dela Naseudu apuse inca cu finea anului scol. 1868—9. Altii érasi suntu de parere, ca apunerea acestui institutu pedagogicu ar' fi a se ascrie deadreptulu regimelui maghiaru de astadi. Spre a pune publicului romanu in pusetiunea de a judecá acésta intrebare din adeveratulu seu punctu de vedere, fia amintitu, ca de si preparandi'a nasendéna se intotusi dotaiunea ei de 2360 fl. m. c. la anu se asemná din fondulu odinióra de monturu alu regimentului granitiaresc dela Naseudu, si inca alu regimentului granitiaresc dela Naseudu, si inca fara scirea si invoirea proprietariloru. Acestia, refa-cendu-si vechi'a loru autonomia, nu intrelasara a protestá in contra acestei mesuri cu tóta energi'a, aratandu, ca nu e nici dreptu, nici justu, cá unu institutu cu menirea pentru dóue diecese se se sustiena din fondulu loru privatu, cu atatu mai pucinu, cu catu acestu fondu inca la desfiintiarea regimentului se prefacú in fondu de stipendia pentru fii granitiari, si locuindu unu tienutu muntosu si sterilu, nu potura aduná averi materiali, si asia astadi se afla intr'o stare cu multu mai misera, decatu „iobagii" de odinióra.

Lungu timpu protestele aceste nu avura nici resultatu; venindu inse regimulu maghiaru, si insistandu granitiarii la cererea loru, ministrulu Eötvös le facú in fine voi'a si dispuse, cá cu finea lui Maiu 1869 preparandi'a se se stérga de pre fondulu de stipendia, asemnandu totu odata pentru restulu acelui anu 2000 fl. v. a. din visteri'a statului, inse cu espres'a adaugere, ca acést'a se face odata pentru totudeun'a, ér' de aici incolo confesionalii se-si védia de preparandia. Atunci ordinariatulu din Gherl'a credú a fi sositu timpulu spre a-si realisá o dorintia vechia, si in siedinti'a sa dela 24. Aug. 1869 aduse decisiunea, „cá preparandi'a diecesana pe venitoriu se se tiena in Gherl'a."

Asia apuse preparandi'a dela Naseudu dupa o durata abia de 10 ani. Credu a nu fi fara interesu, déca voiu aminti indata aici, ca congregatiunea districtului Naseudu, basata pre dreptulu istoricu si pre cuventulu *imperatescu*, apoi pre multe alte argumente ponderósa, cerú inca in acelasi anu, cá ministeriulu reg. de cultu si instructiune publica se infiintieze in Naseudu in locu preparandiei confesionali o preparandia de statu romanésca, pana acuma inse fara nici unu resultatu.

Cu privire la preparandi'a de statu din Dev'a, trebuie se marturisescu, ca romanii intempinara acestu institutu cu multa recéla, cá se nu dicu chiaru cu ura. Cu inceputulu acestui anu scol. se deschisera la acésta preparandia dóua cursuri pedagogice, unulu estraordinariu de unu anu, si altulu regulatu de trei ani. Cursulu de unu anu numera astadi — la 12 Martisioru — 4 maghiari si 2 ovrei, dér' nici unu romanu; anulu I alu cursului regulatu: 8 maghiari si 1, di unu romanu, dér' si acest'a fù primitu numai din motive de „oportunitate", de órace recerintiele legali i lipsescu cu totulu. Acestu faptu e cu atatu mai batetoriu la ochi, cu catu tienutulu acest'a e locuitu aprópe mai numai de romani. Asia d. e. comitatulu Hunedórei are intre cei 189,000 de locuitori numai 6000 nu-romani (maghiari, ovrei, armeni etc.). Si acesti 183.000 de romani cu tóta lips'a cea mare de invetiatori bine cualificati nu suntu representati in preparandia cu nici unu elevu, ca-ci celu amentitu mai susu nu e din comitatulu acest'a, ci dela Oresti'a.

Nu voiu cercetá dupa caus'a acestei abtineri absolute, voiu dice numai atata, ca déca ea dice in fric'a de maghiarisare, specialu in temerea, ca eleviloru romani li se voru propune studiale ungaresce, apoi acésta temere e cu totulu nefundata. Antaiu si mai antaiu preparandi'a de statu din Dev'a are doi profesori romani, pre domnulu Candrea si pre subscrisulu, cari nici la „porunca" nu voru propune ungurésce din acea causa prea simpla, ca ei insisi nu posedu limb'a maghiara. Ei suntu meniti pentru propunerile romane din despartiementulu romanu. Ceialalti doi profesori ordinari, de nationalitate maghiara, au destulu de lucru in despartiementulu maghiaru (unulu 25 de óre pe septemana). Profesoriulu de musica e boemu si propune chiaru si eleviloru maghiari — nemtiesce. Mai remane profesoriulu de gimnastica, carele inse vorbesce binisioru limb'a romana si o si practisédia la esplicarile sariturelóru si intorseturelóru sale. Ér, incatu pentru relegiunea, preparandi'a are pentru fiecare confesiune catecheti propriI, denumiti de ordinariatele concernente, asia d. e. pentru confesiunea gr. or. pre rev. domnu prototopu locale Ioane Papiu. Cine déra se i maghiariscze? — Dér' se dicemu, ca tóte aceste suntu lucruri, ce se potu schimbá preste nópte. Bine, ecsista o garantia si mai mare. In siedinti'a senatului scolasticu alu comitatului Hunedórei, tienuta la 18 Febr. a. c., se cetí unu respunsu alu repausatului min. Eötvös, urmatu la representatiunea acestui senatu din siedinti'a sa de asta tómna, si in carea se ceruse, ca eleviloru romani din preparandi'a din Dev'a se li se propuna studiale romanesce. Ministriulu respunde, ca concede si — — demanda a se urmá intocma. Acestu respunsu fù primitu din partea membriloru romani cu multa bucuria, si unulu interpelá presidiulu, cum de nu aduse acésta resolutiune favoritória indata la cunoscintia publica, ca-ci atunci a buna séma s'ar fi insinuatu si teneri romani la preparandia. Presidiulu i aduse aminte de cunoscut'a rectificare de asta tómna, si de prelungirea terminului de primire cu 15 dile. Acum membrii romani staruira, cá se se faca o nóua publicatiune si se se primésca elevi si cu inceputulu semestrului alu doile. Presidiulu, cá se multiamésca pre romani, se invoí si dispuse a se face „anunciulu" publicatu dilele trecute in diuariale nóstre politice, de si nu fara risicu propriu, ca-ci primirea pentru semestrulu alu doile nu e prevediuta in lege.

Asia sta lucrulu, si e afara de tóta indoiél'a, ca candidatii romani, cari voru onorá acestu institutu cu presentí'a loru, voru primí propunerile dela romani in limb'a romana; ca-ci noulu anunciu esí din iniciativ'a senatului scolasticu, si acestu corpu, in care e concentrata elit'a inteligentiei romane din comitatu, va sci portá grigia, cá cele apromise se se esecuteze din litera in litera. Acum e la candidatii romani, a se folosí séu nu de acésta ocasiune favoritória. Candu nu m'asi teme, ca mi se va imputá arogantia séu egoismulu personale, es unulu asi svatui pre toti tenerii romani, cari voru a imbraciosiá carier'a invetiatorésca din indemnu curatu catra acésta chiamare frumósa, a nu stá nici unu momentu la indoiéla. Cuventului lui Schmerling: „wir können warten!" noi in cele scolastice nu lu potemu rosti. Avemu lipsa de invetiatori in genere, si mai mare de invetiatiatori buni, si spre a ni i castigá, trebuie dupa mine se folosimu tóta ocasiunea, ce ni se ofere fara pericluu pentru natiune si beserica. Se nu uitamu: numai invetiatorii buni facu scóiele bune. Cum e invetiatoriulu, asia e si scól'a. Invetiatoriulu póte dice cu totu dreptulu: „scól'a sum eu!" Ér' scólele rele nu numai nu aducu folosale asteptate, ci causéza inca daune nereparabile, discreditandu la poporu institutiunea insasi; afara de acést'a asupra scóleloru rele spendiura astadi inca si **sub'a** parag-rafului 15 alu legei scolastice, si cine va fi atatu de tare, spre a nu tremurá dinaintea respunderei

---

fientiă de regimu") (in tomu'a anului 1858),

*) Actulu respectivu suna in originalu: „Nr. 27.337/4083. Zufolge Eröffnung des h. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 10. November d. J., Z. 19.116 haben Se. k. k. apost. Majestät mit a. h. Entschliessung vom 26. October d. J. die **definitive** Errichtung einer gr. cath. Lehrerbildungs-Anstalt an der Hauptschule zu Nassod für die Diöcesen Alba Julia und Szamos-Ujvár mit dem einstweilen aus den von der k. k. Statthalterei bezeichneten Localfonden zu bedeckenden Geldaufwande jährlicher 2360 fl. C.-M. allergnädigst zu bewilligen und anzuordnen geruht, dass die Eröffnung ähnlicher Anstalten in Szamos-Ujvár und Blasendorf, wenn sie in der Folge sich noch als nothwendig darstellen sollten, dem Zeitpunkte vorzubehalten sei, wo die Bedeckung ihres Gelderfordernisses ohne Beiziehung des Staatsschatzes auf anderem Wege thunlich sein wird. — Das h. Ministerium hatte anfangs nach hierortiger Mittheilung vom 12. August d. J., Z. 18.216 die Absicht, die Präparandie zu Nassod nur vorübergehend, nämlich bis zur Errichtung von Präparandien an den beiden Bischofssitzen bestehen zu lassen; deswegen wurde auch in den a. h. Orts gestellten Anträgen für die Bestellung eines eigenen Präparandenlehrers in Nassod nicht vorgesehen, sondern nur darauf angerathen, dass eine gewisse Summe zu jährlichen Remunerationen für die bei der prov. Präparandie zu verwendenden Lehrer, und auf die Dauer des Bedürfnisses für jede der beiden Diöcesen Alba Julia und Szamos-Ujvár 12 Stipendien zur Hälfte mit 80, und zur andern Hälfte mit 50 fl., C.-M. zur Unterstützung dürftiger und fleissiger Lehramts-Candidaten bewilligt werden. — Nachdem es aber infolge der a. h. Anordnung von dem Provisorium abzukommen hat, und die Präparandie zu Nassod mit dem beantragten jährlichen Gesammtaufwande von 2360 fl. C.-M. definitiv zu errichten ist, so wurde mittelst des Einganges bezogenen Erlasses die k. k. Statthalterei aufgefordert, nach gepflogenem Einvernehmen der gutachten Ordinariate bestimmte Anträge darüber zu stellen, wie der bewilligte jährliche Aufwand für die definitiv zu errichtende Präparandie zu Nassod am zweckmässigsten zu verwenden sei? namentlich a) etc. etc. Hermannstadt, den 3. December 1858. Für Se. Durchlaucht den Gouverneur, der k. k. Vice-Präsident: Lebzeltern."

despre scólele închise si invetiatorii deveniti — proletari!

Cu aceste nu voiu se dicu, ca natiunea se incete de a reclamá dela statu infiintiarea de preparandie romanesci, si inca in numeru proportionatu cu cele 3 milióne de suflete romane; pana atunci inse, séu pana candu i va succede in altu modu a-si inmulti institutele pedagogice, pana atunci credu, ca pre langa preparandiele nóstre confesionali, vomu fi si noi natiunei de óre care folosu, si eu unulu amu fostu si voiu fi pururea mandru, a i sierbi cu credintia si iubire.

Basiliu Petri m/p.,
prof. ord. la prepatandi'a din Dev'a.

UNGARI'A. Dela diet'a Ungariei relatamu numai incidentulu, ca in siedinti'a din 18 Martiu, candu s'a primitu fipsarea legei bugetarie Irányi facù propunerea: „Cas'a se -si pronunciè desaprobarea sa, ca regimele n'a intrevenitu in favórea Franciei la pertractarile de pace", dér' fù combatutu de Jókay, Tisza si Iványka si camer'a Ungariei se pronunciá, ca interesulu Ungariei e a tiené la unificarea Germaniei. —

Congresulu episcopiloru unguresci desbate proiectele de autonomia si matatoriii suntu pentru nedependinti'a si omnipotenti'a capiloru bescricesci dupa proiectulu maioritatei, dér' alu minoritatei se combate din resputeri, care va si cadé cu basca lui cea liberale. —

Discursulu

dlui deputatu Vinc. Babesiu,

tienutu in camer'a repr. a Ungariei, in diu'a de 10 Martiu n. la desbaterea cestiunei despre subventiunea gimnasieloru confesionali.

Onor. casa representativa! In momentulu de mai inainte, fuseramu martori unei aparitiuni, fórte rare, celu pucine dupa a mea scire — fórte rare, si care dóra chiaru numai in alu nostru parlamentu se póte observá. Se face o propunere; se dà comisiunei concerninte; comisiunea vine -si i recomenda primirea — sub o conditiune; se scóla siesesiepte oratori pentru propunere, dér' toti contra conditiunei, si nimenui in tóta cas'a nu i vine aminte a trage la indoiéla necesitatea sumei cerute; si — ce se vedi, se pune la votu propunerea, si — cade! (sgomotu.)

Me rogu de ertare, onor. casa; ori catu ne vomu nevoi a ascunde adeverulu, totu este invederatu, ca aci necesitatea nici nu s'a discutatu, nici nu s'a trasu la indoiéla; de unde urméza, ca aici nimenui nu i pasa de necesitate, ci ca alte motive domnescu. Facia de astfeliu de aparitiune este greu a vorbí la obiectulu séu propunerea ce acum stà pe tapetu; pentruca si aici se póte intemplá asemenea, cá adica cerut'a suma se nu se atace de nimenea, necesitatea ei se se recunósca, si totusi la votare s'o ajunga si pre acésta propunere aceeasi sórte cá pre cea in privinti'a gimnasiului romanu din Bradu.

Eu, onor. casa, tienu, ca astfeliu de aparitiuni nu maresce védi'a legelatiunei; eu sum de opiniunea, ca camer'a este detória a-si motivá bine fia-ce resolutiune a sa, déca pretinde si doresce, cá lumea se créda in autoritatea si vitalitatea legelatiunei.

Incatu pentru gimnasiulu serbescu? de a carui subventionare se lucra, eu credu, ca suntemu detori a votá sum'a recerута de ajutoriu; pentruca acésta camera si pana aici a votatu acelu ajutoriu, si pentruca sum convinsu, ca déca i s'ar denegá acelu ajutoriu, ecsistinti'a lui ar' fi periclitata, elu chiaru ár' incetá de a mai ecsiste, prin ce unu midiulocu de cultura s'ar nimicí. Onorabil'a casa deci, credu, ca nu va voi a dá dovéda lumei, cumca este neamica culturei si nu i pasa de ea!

Ce se tiene de conditiunile propuse, eu in vorbirea de mai inainte amu provocatu si amu aratatu, ca ele suntu fara totu temeiulu si chiaru nepracticabile; deci eu pururiá voiu fi in contra primirei acelora, si afirmu, ca ele nici nu se potu sustiené cu rationabilitate.

Si acum se -mi fia ertatu a respunde dlui dep. I. Justh la imputatiunile ce ni face in urm'a celoru descoperite de Hodosiu. Dlu Justh, pre langa tóte, ca onor. casa numai mai inainte luà o astfeliu de resolutiune, carea preste totu, de nimenea si nici dintr'o parte n'a fostu propusa si motivata, totu afla de bine a afirmá, ca votulu casei a fostu dreptu si consecinte. Eu credu, ca tocmai, pentru ca necesitatea sumei cerute nu s'a negatu de nime si propunerea nu s'a combatutu de nimenea, votulu negativu alu casei nu este dovéda de dreptate si consecintia, ci — de contrariulu.

Dlu Justh iea in nume de reu, si mai numai catu nu dise, ca iè de tradare casulu, candu cineva necastigandu aici unu ajutoriu cerutu si necesariu, ar' merge se lu caute afara din tiéra. Ve rogu se nu perdeti din vedere, ca ecsistu trebuintie, la particulari cá si la natiuni, spre a caroru acoperire ei sunta obligati naturalminte. Un'a dintre aceste trebuintie este trebuinti'a de instructiune si cultura (aprobari din stang'a estrema). In prim'a linia este detorinti'a tierei de a acoperí acésta trebuintia; nu-si implinesce, nu vré tiér'a se-si implinésca acésta detorintia, atunci poporulu ce sente acea trebuintia, este obligatu a cautá ajutoriulu acolo, unde lu póte gasí (turburare). Nime nu este indreptatitu a se condamná elu insusi la mórte, apoi natiunea romana s'ar condamná chiaru la mórte, déca ea, cautandu si negasindu aici, la legelatiunea patriei sale midiulócele de cultura, aiuriá nu le ar' mai cautá, ci s'ar lasá fara cultura! Dér' ea — va cautá da, acele midiulóce; ca-ci a cautá cultur'a este chiamarea ei, cultur'a fiindu i conditiunea de ecsistintia.

Dlu deputatu D. Irányi a amintitu de antipathi'a ce s'ar observá contra scóleloru comune la nationalitati si confesiuni. A spusu celu mai deplinu adeveru. Dér' cine este cans'a acelei antipathii? Confesiunile? — Nici decatu; ci este neincredere in guberniu si in politic'a guberniului, si — se ne luamu bine sém'a, se nu se latiésca acea neincredere si contra legelatiunei tierei (sgomotu in drépt'a; aprobari in partea stangei ecstreme).

Déca legelatiunea ungurésca creá astfeliu de legi pentru invetiamentulu publicu, si déca guberniulu pre tóta diu'a ar' face astfeliu de dispusetiuni intru interesulu invetiamentului comunu, cari ar' fi calificate de a destepta incredere la nationalitati, — n'ar' ecsiste antipathi'a contra scóleloru comune. Dér' — en spuneti, ce au facutu pana acuma legile, ce mesurile guberniului in favórea culturei nationale? N'au facutu nemic'a, chiaru nemic'a; din contra, in locu de a promová acea cultura, mai preste totu au incurcat'o si impedecat'o!

Din parte-mi, onor. casa, de mai multe ori amu respicatu si nu voiu incetá a repetí de o mia de ori, ca, dupa a mea convingere, fiacare nationalitate si respective poporu nu se póte cultivá si civilisá decatu in propri'a sa limba. Cine tiude a midiulocí acésta cultura si civilisatiune intr'alta óre care limba, acela in adeveru nu voiesce a inaintá, ci a impedecá cultur'a si civilisatiunea. Candu odata guberniulu prin faptele sale, si legelatiunea prin legile create de sine voru dovedí, cumca tient'a li este, si cumca doresce, cá fiacare poporu se se cultive in propri'a sa limba, atunci de buna séma va perí antipathi'a si in spirite se va desteptá incredere catra scólele comune; ca-ci — antipathi'a catra acestea nu este, pentruca suntu comune, ci pentruca pré bine amu observatu, ce diace ascunsu in planulu scóleloru comune; ér' prin procedur'a guberniului la ecsecutarea legei despre scólele comunali, chiaru s'a adeveritu, cumca banuelele confesionaliloru nici decatu n'au fostu fara temeiu!

Din tóte acestea asia credu, ca urma, onor. casa, cumca este chiaru intru interesulu parlamentului, cá prin actele, prin legile si resolutiunile sale se dovedésca, ca intr'adeveru vré cultur'a tuturoru popóreloru si nationalitatiloru patriei, si prin urmare, unde si de cate ori se aréta trebuintie de ajutoriu pentru inaintarea invetiamentului, fara privire la caracterulu nationalu si confesionalu alu scóleloru, se voteze midiulócele reclamate.

In casulu presente eu cum pentru incuviintiarea fara orice conditiune a sumei cerute pe sém'a gimnasiului serbescu din Neoplant'a si recomendu primirea propunerei deputatului Pavlovics. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. In siedinti'a camerei din 6 Martiu, candu s'a trecutu dela cestiunea Strousberg la ordinea dilei, dupa propunerea d. Florescu, d. Blaremberg cu vr'o 24 consoci, intre cari si N. Ionescu facura o estrapropunere din considerante constitutionale, cá adunarea se pronunciè darea in judecata si urmarirea pe calea penale si civile a tuturoru ministriloru dela darea concesiunei pana la ministeriulu actuale esclusivu, pentru otarirea partii de respundere si penalitatea cuvenita fiacaruia. Camera decide dupa unu mare scomotu, cá acésta propunere se se tramita la sectinni conformu regulamentului, si in sied. din 7 Martiu, la observarea d. Bosie, s'a si tramisu de urgintia la sectiunei si se va discuta, póte ca, cu scomotu si mai mare, déca nu va supravení vreunu altu incidentu desastruosu.

Dér' Strousberg inca sacrementéza in diurnalulu bursei de Berlinu, ca elu nu va plati cupónele, ci statulu romanu trebuie se le platésca pe tóte, ca-ce elu a facutu vr'o 70 miliare de cale ferata si apoi toti posesorii de obligatiuni strousbergiane voru avé a pretende interesele numai dela garantu, statulu romanu, care se pune chiaru in obligatiuni cá atare, ér' déca statulu romanu va avé ceva cu elu, Strousberg va mai vedé si elu ce e de facutu, dér' vis-à-vis de publicu elu n'are nici o obligatiune la plat'a dobendiloru, si avisasa pe posesorii de chartii de ale lui se pretenda acésta dela statulu romanu, ca elu e scrisu garantu, si dupa creditulu lui s'au cumparatu chartiele, apoi elu Strousberg inca va lucra spre a se ajunge acestu scopu. Lucrulu dér' e catu se póte de incurcatu; némtiulu a insielatu formalitatea in tecstulu obligatiuniloru si finduca elu a emisu mai multe obligatiuni décatu e lucrulu efectuitu, cu tóte, ca n'a predatu lucrulu, totu pretende procentele dela statulu romanu cá garantu. — Mai facetive trébu cu prusianii. Siretii si perfidii nu sciu comanaci nici fi recunoscatori. —

— „Romanulu" primindu dela doi juni romani din Lyon, cari luptara cu bravura in sierurile aperatoriloru Franciei, una telegrama despre recunoscinti'a aratata din partea guvernului Franciei, vorbesce asia:

„Doi juni romani, cari luptandu cu bravura in rondurile aperatoriloru Franciei, au facutu onóre tierei loru si au sigilatu, impreuna cu alti multi romani, cu sangele loru, legaturile gintei latine dela marea négra cu cea dela atlantica, ne tramitu urmatóri'a telegrama:

„Lyon 16 Martiu.

„Guvernulu Franciei, prin ordinea de di de licentiare a armateloru auxiliarie, multiamesce romaniloru, atatu de bravi si de devotati Francieí.

Adjutante-maioru Dunca.
Locotenente Stoic'a."

Déca Franci'a, — in armatele, careia romanii n'au pututu formá decatu o fractiune aprópe inperceptibile, numericu vorbindu, — se simte detória a multiami romaniloru „atatu de bravi si de devotati ei", cu catu mai recunoscatori trebuie se fimu noi, toti romanii, aceloru juni, cari espunendu-si cu eroismu vietí'a si unii chiaru sacrificandu-o, au dusu cu sine espresiunea cea mai fidele si ardinte a simtiementeloru si recunoscintiei natiunei romane pentru sor'a ei mai mare din occidente!

Onóre si lauda loru; onóre cu atatu mai mare, cu catu guvernulu trecutu, guvernu vitregu si strainu nu se sfiea de a se aratá destulu de evidinte complesinte inimiciloru Franciei, si prin urmare ostile si persecutore contra aceloru ce, miscati de puterea sangelui, mergeau se-si dè vietí'a cá tributu de recunoscintia, devotamentu si fratia din partea intregei romanime.

S'a disu adesea, si istori'a, si insasi religiunea crestina, — care se intinse si cuceri lumea de pe crucea insangerata si dieificatória a salvatorelui, — probéza, ca totu ce a fostu si este mare si dainuitoriu in lume a avutu de temeliá suferinti'a, durerea, sangele omenescu.

Ei bine! acestu resbelu, ori catu de nefastu a fostu pentru Franci'a, a aruncatu temeli'a unui maretiu viitoriu pentru gintea latina. Ideele moderne, principiele nascute dintr'ensele, ne spuneau deja, ca tóte natiunile de aceeasi ginte suntu detórie se se unésca, se se puna garante unele pentru altele, spre a puté ajunge se realiseze aspirarile loru de progresu, de marire. Inse abstractiunea nu éra dea junsu: aceste salvatórie idei, pentru a dobandi puterea de a deveni faptu, erá neaperatu se fia adapate in nefericire cu sangele fecundatoriu alu tuturoru natiuniloru de aceeasi ginte. Pe campii de batalie, cari resuna inca de gemetele sfasietórie ale ranitiloru si murintiloru, s'a versatu alaturi si s'a amestecatu sangele francesu, italianu, spaniolu, ro-

manescu; elu s'a varsatu si s'a amestecatu in invingere, in nefericire. Ei bine! acestu sange va fi temeli'a unirei strinse si nedespartite a tuturoru natiuniloru de gintea latina, va fi garanti'a viitórei ei mariri.

Onóre dér' si recunosciintia celoru, cari au pusu si sange romanescu in acésta temelia!" —

Contribuiri

pentru ajutorarea ranitiloru, veduveloru si orfaniloru fratiloru nostri francesi, cadiuti in lupta pentru patri'a strabuna:

Blasiu Martiu. (Continuare la Gazet'a Nr. 100 si 101 — 1870 si 6, 7 si 8 — 1871).

Prin o. d. Ioach. Crisianu parochu gr. cat. in Ighiu:

a) in bani: dela domni'a sa 1 fl., dn'a Iul. Crisianu 25 cr., Nic. Florescu si Ge. Popa cate 50 cr., dn'a Ver. Florescu si Io. Popu cate 30 cr., Georgiu Florescu, Ioane Medrea, Nic. Macsimu, Dum. Davidu, Dum. Morariu si Nic. Macsimu cate 20 cr., Nic. Parau 16 cr., Stef. Bucurdianu 15 cr., Nic. Dobo si Rav. Danila cate 10 cr., Nic. Tarduiu 5 cr., Vas. Daramusiu 4 cr., la olalta 4 fl. 65 cr.

b) bucate, si in speciе cupe de grau: dela Nic. Istrate si Vas. Dumitru cate 8 cupe, Georgiu Cionca, Ang. Florescu, Nic. Danila, Io. Danila, Ang. Ilie cate 4 cupe, Sav. Costea, Ilie Danila cate 3 cupe, Io. Sor'a, Nic. Costea, Io. Fenisieriu cate 2 cupe, Nic. Radu, Nic. Popa cate 1 cupa. De cucurusu: dela Il. Trifu, Io. Macsimu cate 8 cupe, Dum. Eucau 6 cupe, Nic. Hada, Io. Moise, Io. Florescu, Georg. Sava, Io. Bocsia cate 4 cupe, Io. Radu, Petru Turlea, Dum. Macsimu, Ios. Anghelu cate 3 cupe, Rus. Contoru, Ch. Miclea, Georg. Dobo, Vas. Eucau cate 2 cupe, Par. Fenisieriu, Ch. Fenisieriu, Io. Visariu, Nic. Parau, Il. Borsa, Nic. Vasiuca, Io. Anghelu cate 1 cupa; la olalta 3 metr. 2 cupe grau si 4 metr. 5 cupe cucurusu, care s'au vendutu cu 10 fl. 35 cr.

c) carpe: dela dn'a Elis. Florescu 8 loti, dn'a Iul. Crisianu 4 loti.

d) scame: dela dn'a Iul. Crisianu, dn'a Rav. Chisbacu, Sof. Burba cate 8 loti, dn'a Ver. Florescu 4 loti, dn'a Elis. Florescu si Rav. Suciu cate 1 lotu; la olalta 30 loti.

Obs. Suma'a baniloru face 15 fl., din care subtragundu-se portiulu postale s'a tramisu comitetului 14 fl. 35 cr.

Prin d. Iosifu Oroianu protop. Olpretului dela domni'a sa, Pav. Munzatu propr., Io. Munzatu par., Teod. Vesicanu par. cate 2 fl., Dion. Valeonu inv., Nic. Popu par., Io. Mezei propr. cate 1 fl. 50 cr., Gav. Munzatu par., Bas. Danciu doc., Io. Florianu par., Petru Ienciu par., Zach. Popu par. cate 1 fl., Korsai Gábor not. 1 fl. 2 cr., Oprea Dorofteiu cur., P. Ionucu econ., Pav. Buculeiu econ., Io. Petis cur., Io. Petis a Lichi econ., Teod. Munzatu a fet. econ., Al. Popu econ., Bas. Vesicanu inv., Tom. Danciu econ., Harga Manucu r. c. arend., Greg. Unguru fetu, Io. Cosma inv., Teod. Mihali jude cate 50 cr., Pav. Lascaionu econ., Cost. Munzatu econ., Andr. Popu, Io. Muresianu propr., Io. Ludosianu jude cate 40 cr., Campeanu lui Indreiu cur., Pav. Munzatu v.-cur., Fil. Ludosianu econ., Indr. Cherechesiu econ. cate 30 cr., Vas. Muresianu econ., Stef. Karsai cant., Cost. Dragosiu cur., Mat. Fejér econ., Petru Munzatu econ., Pav. Munzatu mai. econ., Io. Munzatu a Petri econ., Teod. Munzatu jun. econ., Tom. Todoriuiu cur., Mih. Popu jun. econ., Isak Frid. isr., I. Bancu econ., Georg. Pusicasiu econ., Georg. Balindu econ., Io. Popu econ., Flor. Balindu econ., Petru Mezei econ. cate 20 cr., Vas. Popu a Paras. econ., Nutiu Silivasianu econ., Gr. Ludosianu propr., Gav. Crisianu propr., Sim. Ciascai cur., Io. Coroianu econ. cate 15 cr., Mih. Savu econ., Stef. Chira econ., Gavr. Iliutiu econ., Gav. Munzatu serv., Vas. Munzatu econ., St. Munzatu econ., Ilia Munzatu econ., Condrate Munzatu serv., Io. Seplacanu econ., Const. Popu cur., I. Vesicanu fetu, Erem. Campeanu econ., Gregoriu Campeanu l. Ioanu, Andr. Todoriuiu jude, Gregoriu Hrubanu cur., Vas. Copilu econ., Vas. Motianu cur., Stef. Motianu econ., Greg. Motianu econ., Pavelu Moldovanu econ., Io. Igritianu econ., Dum. Romanu econ., Sim. Todoru econ., Vas. Ludosianu econ., Teod. Florianu cant., Grig'a Buda econ., Io. Danu doc., Iac. Racolti'a econ., Andr. Micu econ., Petru Balintu econ., Teod. Cristea econ., Gl. Cristea econ., Pelle Natu econ., Vas. Micu econ., Gav. Pelle econ., Teod. Csukas econ., Io. Siladi econ., Io. Pintea econ. cate 10 cr., Teod. Racolti'a 5 cr., Stef. Pusicasiu porcariu 3 cr.; la olalta 36 fl. 40 cr. v. a.

(Va urmá.)

Varietati.

— Invitare de prenumeratiune se face la opulu ce va esi de sub tiparitu pana in midiuloculu lunei lui Iuniu a. c. sub titlulu: „Procedur'a cartiloru fundiarie" urmata de mai multe ordinatiuni ministeriali si de patentele urbariali din 29 Maiu 1853 si 21 Iuniu 1854 in estrasu, cu deslusiri si formularie la introducerea cartiloru fundiarie in Transilvani'a, scrisa pentru partite si agenti, traducere lucrata de Grigoriu Tamás-Miculescu, comisariu reg. la corpulu localisatoriu alu cartiloru funduarie din Transilvani'a.

Autorulu s'a silitu prin acestu opu a servi la mana onor. publicu romanu cu unu indreptariu completu, care va servi de basa la tóte afacerile cartiloru publice.

Credemu, ca nu avemu lipsa de a recomendá acésta carte proprietariloru, administratoriloru de bunuri, oficiantiloru comunali si mai alesu oficiantiloru judecatoresci, advocatiloru si agentiloru romani privati, ca-ce cine nu scie insemnatatea institutului cartii funduarie, care servesce la intemeiarea creditului publicu, pe care e basata intréga viéti'a privata si publica a cetatianului: — reflectamu numai la acea impregiurare, ca chiaru acuma se intemeiaza necesitatea de unu asfeliu de opu, care se manuduca pe proprietariulu romanu a-si asigura stabilitatea referintieloru sale de posesiune si prin acesta a-si validita drepturile sale de cive atatu in legatur'a sa cu statulu, catu si in afacerile sale cu concetatianii sei. — Altcum nu potemu lasá ne observatu, ca o carte cá cea de facia nu ecsista in literatur'a romana, care inca póte fi destula recomendare la onor. publicu romanu, inbitoriu de literatur'a materna.

Opulu va esi de sub tipariu pana in midiuloculu lunei lui Iuniu 1871 si va consta cam din 20 cóle tiparite garmond cu pretiulu de 1 fl. 50 cr. v. a., éra mai tardiu prin librarie se va vinde cu 2 fl. v. a.

Pretiulu de prenumeratiune suntu rogati dnii abonanti si colectanti alu tramite deadreptulu la autorulu in Rebrisiór'a, post'a ultima Naseudu, celu multu pana in 30 Aprile a. c. sub adres'a autorului, cá astfeliu se ne potemu acomodá cu tiparirea ecsemplarieloru, séu ca tramitendu de timpuriu cólele de prenumeratiune opulu se va poté aredicá dela posta pe langa depunerea pretiului. (Postnachnahme.)

Onoratiloru domni colectanti dela nóue prenumeranti li se asigura unu ecsemplariu in semnu de recunosciintia. — Autorulu.

— In librari'a d. Eggenberger (Hoffmann si Molnár) in Pest'a se afla mape de formatu micu cu colori pentru imp. austro-maghiaru si a corónei Ungariei cu Ardéulu, in limb'a maghiara cu cate 20 cr. ecsemplariulu, corespundietória pentru scólele, respective pentru invetiacei unguri.

Pentru romani face necesitate numiri romanesci, cum se afla in map'a Transilvaniei compusa si editata de d. Spiridonu Fetti, care credemu, ca in a dóu'a editiune s'ar poté scadé in pretiu, candu s'ar afla mai multi prenumeranti subscrisi, si s'ar intinde si pentru totu imperiulu. —

Novissimu. Bucuresci 24 Martiu. Eri cu ocasiunea serbarei victoriei imperatului Germaniei de catra germani se facú o tavatura, dupa care se facura arestari mai multe. Intregu ministeriulu fù demisionatu si denumitu altulu nou: Lascaru Catargiu presiedinte si interne, Costaforu esterne, Mavrogeni finantie, Tell de resbelu, Nic. Cretiulescu justitia, min. la lucrari publice vacantu. —

Parisu 24 Martiu. Una mare manifestatiune s'a facutu in favórea unei republice legale, cu merii din Parisu in frunte. Menotti Garibaldi a primitu asupra-si comand'a preste gard'a nat. Gard'a cea revolutionaria se primésca dela agentii bonapartistici cate 6 franci pe di. Dupa amédia manifestatiuni din partea partitei ordinei, care avú conflictu sangerosu cu insurgentii, 3 cadiura morti si multi raniti. Unu batalionu de gard'a nat. se intrunì cu insurgentii, cari cuprinsera tóte casele in giurulu pretoriului. E téma, ca agitatiunile revolutionari suntu fórte ramurite si estense. „Prov. Cor." of. berlinesa scrie, ca Germani'a nu se va amestecá in luptele interne ale Franciei. Situatiunea e critica si seriósa. —

Nr. 2223—1871. 1—3

Publicatiune.

Dupa impartasirea oficiului r. ung. de contributiune si vama de aici, din 18 a l. c. Nr. 434 se voru publica tabelele pentru contributiunea dupa venitu, pentru cetatea Brasiovu pe anulu 1871, care s'au cercetatu din partea numitului oficiu, in sensulu §-lui 27 alu art. de lege XXVI din 1868 dupa cum urméza, si anume:

1. Pentru cetatea din laintru dela 22 Martiu.
2. Pentru Floraria (Blumenau) dela 1 Aprile.
3. Pentru Brasiovulu vechiu dela 9 Aprile.
4. Pentru Scheiu dela 23 Aprile a. c., si de atunci se voru afla in decursu de 8 dile in casa'sfatului, unde in órele obicinuite de cancelaria se potu ceti de fiacare.

Despre acésta se incunosciintiéza toti cei ce suntu supusi contributiunei dupa venitu spre orientare cu acelu adausu, ca comisiunea pentru demesurarea contributiunei dupa venitu -si va incepe lucrarile sale cu 1-a Aprile a. c. si ca toti, cari se voru senti impoverati cu sum'a demesurata, au se-si faca pasii loru conformu publicatiunei acestui magistratu din 8 Martiu a. c. Nr. 1788.

Brasiovu in 20 Martiu 1871.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Banc'a generala de asecuratiune reciproca
„TRANSILVANI'A"
a deschisu trei colegialitati (tovarasii) ereditórie:

1. Cu terminulu de „impartire" dela 1 Ian. 1882.
2. . . . . 1887.
3. 1892

si invita prin acésta la intrare si impartasire.

Prin formarea de colegialitati ereditórie separate, a caroru fonduri se voru intrebuintia esclusivu numai pentru cumpararea de sortiuri, publicului i se deschide ocasiune a se impartasi de nuanciele fortunei, fara cá se trebuiésca se pérda, ce a pusu, cum se intempla la promese, nici se platésca adausé insemnate preste cursu, precum se intempla la cumpararea sortiuriloru cumperate. Mai deaprópe se póte vedé totiu in prospecte, cari se voru tramite libere de portu postalu la cererea vercaruia. 3—3

Schwarze et Bartha,
piati'a Nr. 16,
presteza cu cunoscutai solidi-tate
tóta speciea de vestminte de cavaleri
si oferésa o. p. una cantitate mare pe alesu de cele mai nóue materie de surtuce, pantaloni si giiletce cu pretiule cele mai moderate.

☞ Pentru stramtórea localului computamu materiale din anulu trecutu contantu cu pretiurile fabricei. 3

Cursurile

la bursa in 25 Martiu 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 85	cr. v. a.	
Napoleoni	—	—	9 „ 95½	„ „	
Augeburg	—	—	122 „ 50	„ „	
Londonu	—	—	124 „ 90	„ „	
Imprumutulu nationalu		—	58 „ 25	„ „	
Obligatiile metalice vechi de 5%			68 „ 05	„ „	
Obligatiunile rurale ungare			79 „ 50	„ „	
„ „ temesiane			75 „ 75	„ „	
„ „ transilvane			74 „ 50	„ „	
„ „ croate-slav.			83 „ 50	„ „	
Actiunile bancei	—	—	726 „ —	„ „	
„ creditului	—	—	265 „ 30	„ „	

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.